UUTISET

On aika tekopyhää kieltää gm-kasvien viljely täällä, kun samaan aikaan koko Euroopan lihantuotanto on muualta tuotavan gm-soijan varassa. **MTK:N PUHEENJOHTAJA JUHA MARTTILA**

POLITIIKASTA LYHYESTI

Stubb Viroon

Pääministeri **Alexander Stubb** (kok.) vierailee tällä viikolla Virossa. Vierailu on Stubbin ensimmäinen pääministerinä.

Stubb tapaa maanantaina Tallinnassa Viron pääministerin **Taavi Roivasin**, presidentti **Toomas Hendrik Ilveksen** ja ulkoministeri **Urmas Paetin**.

Keskustelujen aiheina ovat muun muassa Suomen ja Viron suhteet, energiakysymykset ja alueellinen turvallisuus.

TALOUDESTA LYHYESTI

Vesivoimaa suomalais-omistukseen

Norjan valtionyhtiö Statkraft on myynyt suomalaisille energiayhtiöille suomalaiset vesivoimaomistuksensa.

Kauppaan kuuluvat Kymijoen Koivukosken ja Korkeakosken voimalat Kotkassa sekä Kokemäenjoessa sijaitseva Kolsin voimala. Lisäksi Kokemäenjoen Harjavallan voimalasta siirtyy 13,2 prosentin osuus. Voimaloiden teho on yhteensä 66 megawattia.

Kaupan arvo on 239 miljoonaa euroa. Ostajia ovat Vantaan Energia, Turku Energia, Oulun Energia, Pori Energia ja Oulun Seudun Sähkö.

Litiumkaivos keräsi 2,2 miljoonaa

Suomalainen Keliber Oy on kerännyt osakeannilla 2,2 miljoonaa euroa litiumkaivoshankkeeseen Keski-Pohjanmaalla.

Yhtiön mukaan rahoitus mahdollistaa kairausohjelman jatkamisen, tuotantomenetelmien kehittämisen, YVA -selostuksen tekemisen sekä kannattavuusselvityksen loppuun saattamisen.

EU-maat vetävät gm-viljelyssä eri suuntiin

Ainakin kahdeksan maata aikoo kieltää gm-viljelyn alueellaan, kun se tulee uusien sääntöjen myötä mahdolliseksi. MTK:n puheenjohtaja ei lämpene poliittisin perustein päätettäville gm-kielloille.

GM-kasvien viljelyalat maailmassa

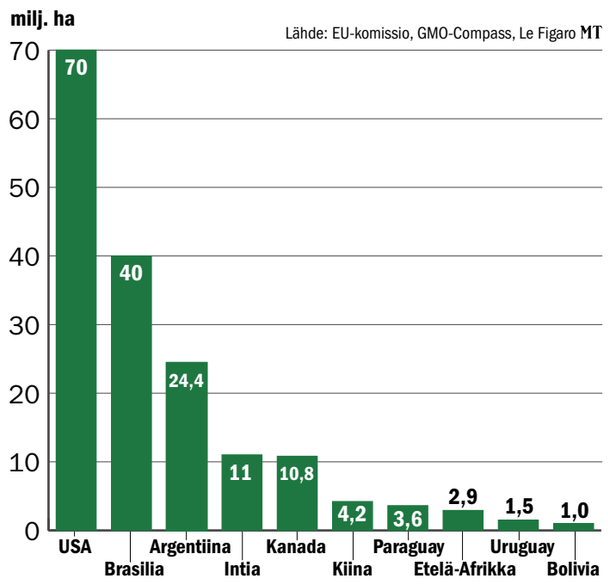

Kahdeksan EU-maata kieltämässä gm-viljelyn

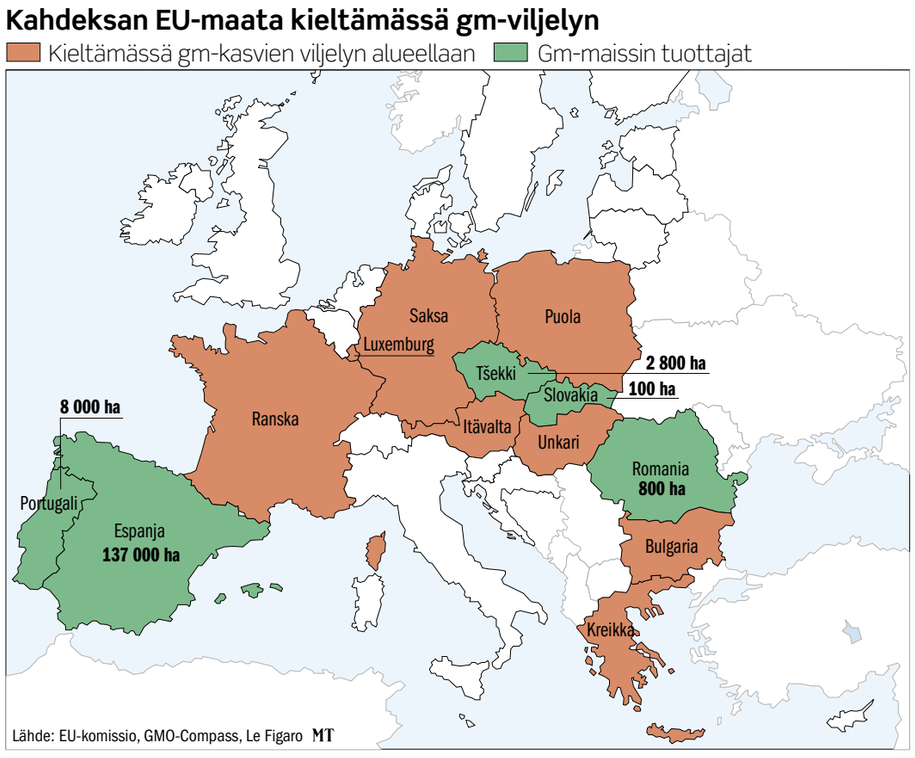

BRYSSEL (MT)
EU-maat kulkevat yhä selvemmin eri suuntiin geenimuunneltujen kasvien viljelyssä.

Ainakin kahdeksan EU-maata on kieltämässä gm-kasvien viljelyn alueellaan. Gm-viljelyyn myönteisesti suhtautuvien maiden voi sen sijaan olla helpompi saada uusia lajikkeita käyttöön.

EU:n ympäristöministerit pääsivät kaksi viikkoa sitten sopuun järjestelmästä, jossa yksittäisillä jäsenmailla olisi oikeus kieltää EU:ssa hyväksyttyjen lajikkeiden viljely alueellaan. EU-parlamentti on jo aiemmin antanut tukensa sääntöjen muuttamiselle.

Sekä vastustajat että puolustajat pettyivät

Nykyisen lainsäädännön mukaan lajiketta saa viljellä kaikkialla EU:ssa, kun elintarvikevirasto Efsa on todennut sen turvalliseksi ja komissio on antanut sille hyväksyntänsä.

EU-säännöistä huolimatta monet maat ovat asettaneet viljelylle omia kansallisia kieltojaan.

Jäsenmaiden erilaisten näkemysten takia uusien gm-lajikkeiden hyväksyntäprosessi on ollut käytännössä jumissa jo yli kymmenen vuotta.

Gm-viljelyn vastustajat pelkäävät, että kansallisen päätösvallan lisääminen saa gm-vastaiset maat lieventämään vastarintaansa ja lajikkeiden EU-tason hyväksyntä helpottuu.

Lajikkeita markkinoivat geenitekniikkayritykset taas ovat arvostelleet kompromissia tieteellisten perusteiden hylkäämisestä. Jäsenmaat saavat nyt kieltää gm-lajikkeen viljelyn, vaikka mitään tieteellistä näyttöä sen haitoista ei voitaisi osoittaa.

”Suomen ei pidä lähteä gm-kieltoihin”

MTK:n puheenjohtaja **Juha Marttila** ei lämpene kansallisille gm-viljelykielloille.

”Minusta se on typerä päätös. Ongelmana on, että gm-hyväksyntäpäätökset politisoituvat entisestään ja viljelijöiden oikeusturva heikkenee.”

Marttilan mielestä viljelijöillä pitää olla oikeus valita minkälaisia lajikkeita he haluavat viljellä. Toisaalta kuluttajilla pitäisi olla oikeus tietää miten ruoka on tuotettu.

Ympäristöministeri **Ville Niinistö** (vihr.) on esittänyt, että Suomessa maakunnat saisivat halutessaan kieltää gm-kasvit omalla alueellaan.

”Minusta Suomen ei pidä lähteä gm-kieltoihin. Parasta olisi nyt tehdä rinnakkaiselolaki sitä varten, kun Suomeen sopivia gm-lajikkeita aikanaan tulee”, Marttila linjaa.

EU:n tuotanto olematonta

Ainoa kaupallisessa viljelyssä oleva lajike EU:ssa on tällä hetkellä maissikoisalle vastustuskykyinen maissi MON810.

Teollisuuskäyttöön tarkoitettu Amflora-tärkkelysperuna sai hyväksynnän vuonna 2010, mutta EU-tuomioistuin kumosi päätöksen hyväksyntäprosessiin liittyneiden virheiden vuoksi.

Toinen maissilajike Pioneer 1507 saanee hyväksynnän pian, koska jäsenmaiden joukosta ei helmikuussa pidetyssä äänestyksessä löytynyt riittävää määrää vastustajia.

EU-maista gm-maissin tuotantoa on lähinnä Espanjassa. Maailman mittakaavassa EU:n runsaan 100 000 hehtaarin gm-ala on kuitenkin pieni.

Maailmassa gm-lajikkeita viljeltiin viime vuonna 175 miljoonalla hehtaarilla. Soijaalasta lähes 80 prosenttia on gm-tuotannossa.

Soijarehusta valtaosa gm:ää

Uudet EU-säännöt koskisivat ainoastaan gm-kasvien viljelyä.

KIMMO HAIMI

Helsingissä osoitettiin viime kesänä mieltä geenimuuntelua vastaan.

Hyväksyntämenettelyt ruoka- ja rehukäytölle pysyisivät entisellään, eikä jäsenmailla olisi mahdollisuutta kieltää hyväksyttyjen lajikkeiden tuontia alueelleen.

Tällä hetkellä EU:ssa on hyväksytty pääasiassa rehukäyttöön viitisenkymmentä geenimuunneltua lajiketta. Gm-tuote täytyy merkitä, jos se sisältää enemmän kuin 0,9 prosenttia geenimuunneltuja ainesosia.

Esimerkiksi valtaosa Euroopassa käytetystä soijarehusta on tehty geenimuunnelluista lajikkeista.

Marttila pitää tilannetta ristiriitaisena.

”On aika tekopyhää kieltää gm-kasvien viljely täällä, kun samaan aikaan koko Euroopan lihantuotanto on muualta tuotavan gm-soijan varassa.”

NIKLAS HOLMBERG

PÄIVÄN KYSYMYS

Kuka saa vihkiä?

Tavallisesti avioliittoon vihkii pappi, maistraatin henkikirjoittaja tai julkinen notaari. Kirjoissa ja elokuvissa myös merikapteenit saattavat joskus vihkiä pareja laivallaan.

Onko kapteeneilla todella vihkimisoikeus, lainsäädäntöneuvos Outi Kemppainen oikeusministeriöstä?

”Lain mukaan maistraatti voi antaa tietyille ihmisille vihkimisoikeuden. Se voidaan myöntää tietyin edellytyksin, jos on suorittanut oikeustieteellisen ylemmän korkeakoulututkinnon. Eli kapteeni ei voi saada vihkimisoikeutta, jos hänellä ei ole oikeustieteellistä koulutusta.”

Henkikirjoittaja Oula Valkeapää Lapin maistraatin Kittilän yksiköstä, missä tapauksissa vihkimisoikeuksia on myönnetty?

”Lain mukaanhan oikeus voidaan myöntää, jos se on tarpeen siviilivihkijöiden riittävän määrän turvaamiseksi alueella. Lapin maistraatti on myöntänyt vihkimisoikeuden neljälle henkilölle, muun muassa kunnanjohtajalle, oikeusavustajalle ja yksityiselle lakimiehelle. Turistivihkimiset ovat suurin syy. Meillä on aika laaja toimialue. Esimerkiksi Saariselän ja Pyhätunturin alueella on turistivihkimisiä, joita Lapin maistraatti tai käräjäoikeus eivät voi hoitaa.”

HENRIK SCHÄFER

Mustikkasato jää keskinkertaiseksi

Mustikan sadosta tulee tänä vuonna viileästä säästä huolimatta keskimääräinen. Puolukkaa saatetaan saada hyvin.

Metsäntutkimuslaitoksen (Metla) mukaan mustikka on poimintakypsää Etelä- ja Keski-Suomessa heinäkuun puolivälissä. Kylmän alkukesän takia satoa saadaan noin viikko edellisvuosia myöhemmin.

Lapissa ja Pohjois-Kainuussa satokausi alkaa lähes normaaliin aikaan heinä–elokuussa.

Mustikan satoennuste oli paikoin heikko jo ennen kukintaa. Tämä johtui lumettomasta talvesta, joka altisti varvut paleltumiselle.

Kylmyys sekä lumi- ja räntäsateet ovat haitanneet myös puolukan ja hillan kukintaa. Satotaso selviääkin vasta lähiviikkoina.

Puolukan kukinta on kuitenkin Metlan mukaan ollut runsasta suuressa osassa maata.

Marjojen lisäksi sienet ovat kärsineet kylmyydestä. Metlan ennusteen mukaan haperoita, tatteja ja rouskuja saadaan kunnolla vasta elokuussa.

TIINA HEIKKINEN

Konservatiivien Juncker nousee EU:n kärkipaikalle

BRYSSEL (MT)
Konservatiivien kärkiehdokas ja Luxemburgin entinen pääministeri **Jean-Claude Juncker** nousee EU-komission seuraavaksi puheenjohtajaksi.

EU-maiden pääministerit päättivät ehdokkaastaan perjantaina Brysselissä.

”Uskon, että Juncker tulee olemaan erinomainen puheenjohtaja, jolla on takanaan vahva poliittinen tuki”, ensimmäiseen EU-huippukokoukseensa osallistunut pääministeri **Alexander Stubb** (kok.) kehui kokouksen jälkeen

Lopullisesti Junckerin valinnasta päättää EU-parlamentti heinäkuun 16. päivä. Parlamentin isot ryhmät, konservatiivit, sosialistit ja liberaalit ovat kuitenkin ilmoittaneet tukevansa Junckerin valintaa.

Cameronille henkilökohtainen takaisku

Komission puheenjohtaja valittiin nyt ensimmäistä kertaa niin sanottujen kärkiehdokkaiden joukosta.

Ennen eurovaaleja EU-puolueet asettivat omat ehdokkaansa unionin ykköspaikalle.

Britannian pääministeri **David Cameron** arvosteli kärkiehdokkaan valintaa tiukasti. Hänen mielestään se tarkoittaa, että jäsenmaat luovuttivat nimitysvaltansa mepeille.

”Tulette vielä katumaan tätä päätöstä”, hän sanoi Twitter-viestissään.

Päätös on iso henkilökohtainen tappio Cameronille ja voi ajaa Britanniaa entistä lähemmäs EU:sta eroamista.

Stubbin mielestä kärkiehdokaskisan ansiosta komission puheenjohtajavalinta oli aiempaa avoimempi ja ennustettavampi.

”Huono puoli on se, että istuvat pääministerit eivät voi poliittisista syistä asettua ehdolle. Se tarkoittaa, että ehdokkaat tulevat jatkossakin Brysselin sisäpiiristä.”

Federalisti ja kokenut sovittelija

59-vuotias Juncker on vanha EU:n kehäkettu. Hän toimi 19 vuotta Luxemburgin pääministerinä ja oli euroryhmän puheenjohtaja keskellä talouskriisiä vuosina 2005–2013.

Britit pitävät häntä intomielisenä federalistina. Muualla Euroopassa häntä kuitenkin arvostetaan hyvänä sovittelijana eteläisten ja pohjoisten jäsenmaiden välillä.

Lopuista EU:n kärkipaikoista päätetään uudessa huippukokouksessa heinäkuun puolivälissä. Pakettiin kuuluvat ainakin Eurooppa-neuvoston puheenjohtajan, ulkopoliittisen edustajan ja euroryhmän puheenjohtajien paikat. Suomalaisilla ei juuri uskota olevan mahdollisuuksia tehtäviin.

NIKLAS HOLMBERG

KOMMENTTI

Junckerin valinta on ennakkotapaus

Tällä kertaa EU-komission puheenjohtajan nimityksestä puuttuivat lehmänkaupat ja yllätysnimet.

Brittejä ja Unkaria lukuunottamatta kaikki tukivat eurovaaleissa EPP-ryhmän kärkiehdokkaana ollutta Luxemburgin ex-pääministeriä **Jean-Claude Junckeria**.

Kärkiehdokkaiden kisaa on arvosteltu paljon.

Totta onkin, ettei suurin osa äänestäjistä edes tiennyt keitä ehdolla oli, eikä Juncker ole vaalituloksen perusteella mikään ”kansan valitsema” johtaja.

Toisaalta kukaan ei voi väittää, että vanha systeemi, jossa komission nokkamies valittiin yöllisten lehmänkauppojen tuloksena, olisi yhtään sen demokraattisempi.

Kärkiehdokkaat eivät välttämättä kiinnosta kansaa, mutta avoimuuden kannalta on parempi, kun ehdokkaat ovat tiedossa ennen vaaleja.

Junckerin valinta on ennakkotapaus. Seuraavalla kerralla on selvää, että suurimman europuolueen kärkiehdokkaasta tulee komission puheenjohtaja.

Toivottavasti se houkuttaa kisaan myös muita kuin Junckerin kaltaisia tylsiä eurobyrokraatteja.

NIKLAS HOLMBERG

Luonnonvarakeskus aloittaa ensi vuoden alussa

Maa- ja metsätalousministeriön mukaan Luonnonvarakeskusta koskeva laki on vahvistettu.

Uusi keskus yhdistää Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskuksen (MTT), Metsäntutkimuslaitoksen (Metla), Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen (RKTL) sekä Maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskuksen (Tike) tilastotehtävät.

Keskus pyrkii uusiutuvien luonnonvarojen kestävään käyttöön. Myös maaseudun elinvoimaisuutta ja hyvinvointia halutaan edistää.

”Biotalouden edistäminen ja ruokaketjun kilpailukyvyn vahvistaminen vaatii uusiutuvia luonnonvaroja kattavaa horisontaalista tutkimusta. Juuri tätä varten Luonnonvarakeskus on perustettu”, kertoo maa- ja metsätalousministeri **Petteri Orpo** (kok.).

Maanmittauslaitokseen yhdistyvät vuoden alusta geodeettinen laitos sekä osa maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskuksesta.

ANNI-SOFIA HOPPI

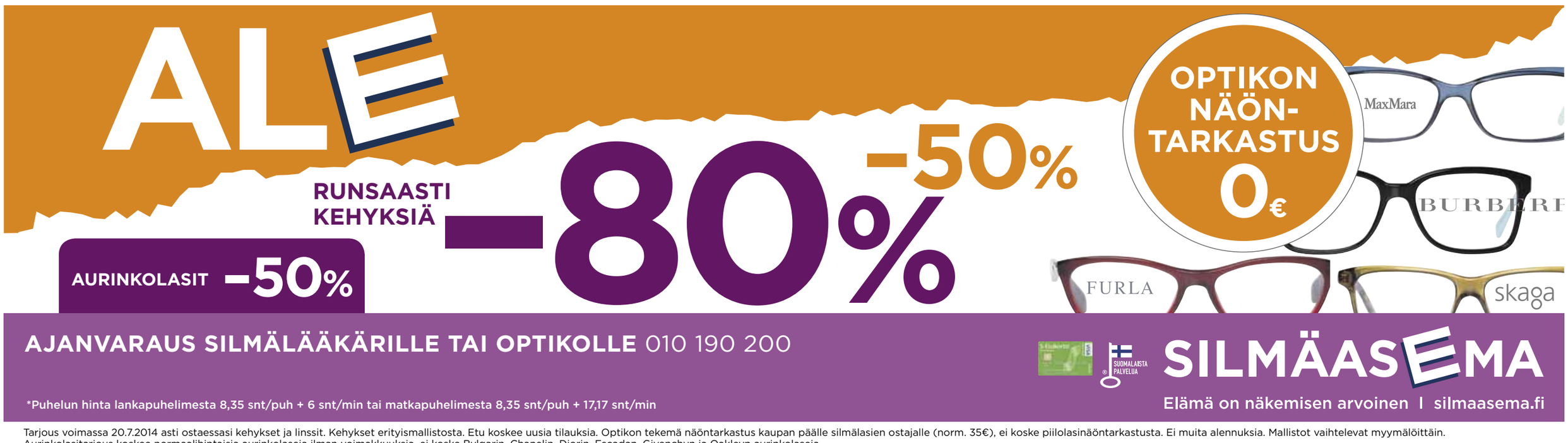

Tarjous voimassa 20.7.2014 asti ostaessasi kehykset ja linssit. Kehykset erityismallistosta. Etu koskee uusia tilauksia. Optikon tekemä näöntarkastus kaupan päälle silmälasien ostajalle (norm. 35€), ei koske piilolasinääntarkastusta. Ei muita alennuksia. Mallistot vaihtelevat myymälöittäin. Aurinkolasitarjous koskee normaalihintaisia aurinkolaseja ilman voimakkuuksia, ei koske Bvlgarin, Chanelin, Diorin, Escadan, Givenchyn ja Oakleyn aurinkolaseja.